

Chodili jsme trénovat v pět ráno, říká Václav Kosmák

Zkraje roku byl do Síně slávy Českého tanečního sportu Václav Kosmák. Nečekal to, byl dojatý, protože tancování podřídil celý svůj život. Vicemistr republiky v latině z roku 1979 a mnohonásobný finalista národních šampionátů dnes ve svých sedmdesáti letech vede v Břeclavi a Mikulově taneční studio Morava, což je dětská příprava pro taneční sport, a každý rok také pořádá dvě krásné soutěže, Jaro Mikulov a Břeclavskou romanci. A takhle smýšlí o všem, co s tanečním sportem souvisí.

O tanečních začátcích

Tančil jsem od svých šestnácti let. Tehdy – v roce 1963 – bylo zvykem začínat až v tanečních nebo po nich, žádné sportovní oddíly pro malé děti neexistovaly. Začínal jsem ve Starletu, někdejší BRDĚTANu, což byla zkratka pro *BRněnská DĚcka TANčí* a zakladatelem byl Vladimír Buryan. V BRDĚTANu mi také byla vybrána partnerka, která byla o tři nebo čtyři roky starší a vůbec se mi nelíbila, chtěl jsem jinou. Vyhlédl jsem si jednu v tanečních, kde jsem asistoval panu Buryanovi, přemluvil ji, aby začala tančit taky, a i když jí byl taky zpočátku přidělen jiný partner, takový šikovní Cigán, později jsme to dali dohromady a tančili spolu skoro dvacet let. Na vojně jsem založil i vlastní taneční klub Akademik a zúčastnil se mnoha soutěží vojenských talentů. Tanci jsem obětoval i vysokou školu, ve třetím ročníku jsem opustil studium kybernetiky, což mě docela štve, ale nelitoval jsem a neváhal. Měl jsem tehdy nominaci na soutěž do Německa a potřeboval jsem odložit zkoušku. Docent mi řekl: „*Odjed'te, ale musíte si rozmyslet, zda chcete zároveň studovat, protože já vám jiný termín nedám.*“ A já se rozhodl. Odjel jsem do Německa a začal se živit tancem. Obětoval jsem mu celý život a ten život jsem měl, nebo vlastně ještě mám, moc hezký.

O dětském tancování

Soutěžil jsem do roku 1985, přičemž asi dva roky jsem tancoval za profesionály. Seniorské tancování za mě ještě nebylo, tehdy by nás měli za blázný. A říkali to i o dětech. Pan Buryan to přímo nesnášel, říkal, že je postavené na hlavu, aby malá děcka tančila rumbu. Dnes začínají v pěti šesti letech a nikomu to už zvláštní nepřijde, styl tancování se proměnil. Na druhé straně se stává, že když dnes děti dorostou do věku patnácti let, jsou z toho všeho unavené. Vezměte si, že spolu komunikují víc než manželé. Každý den jsou spolu na tréninku, o víkendu na soutěži, velmi často sdílejí pokoj. A pak se najednou stane, že kluk chce holku, kterou bude moc držet za ruku, a holka to samé. Vzájemný vztah se mnohdy naruší. Záleží na trenérovi, jak dokáže pár vést a namotivovat.

O pili a vůli

Na tancování je nejhezčí vztah, který k němu máte. Často o tom mluvím na cestách s Petrem Odstrčillem. Proč mají takové úspěchy páry z Ruska či Moldávie? Vybavuji si, jak jsme si setsakramentsky považovali, když jsme mohli vycestovat na soutěž do kapitalistického Německa. A dělali jsme všechno pro to, aby se nám to povedlo. Taneční škola Starlet pořádala Letní školu tance ve Skryjích u Tišnova, bydlelo se ve stanech, mylo v řece, a přesto přijelo každý týden dvě stě lidí. Zkuste dnes někomu nabídnout takové podmínky. Děcka jsou pohodlný. Když jim neřeknu, že budou mít lekci, myslíte, že za mnou někdo přijde a prosí o ni? V dobách, kdy jsem studoval, jsem chodil trénovat v sedm hodin ráno před přednáškami sám. Do osmi, půl deváté a pak jsem šel do školy. Když jsem trénoval pozdější mistry Československa Tomáše a Janu Böhmovy, chodili jsme ráno v pět, protože jsme neměli jindy

čas. A kdo přišel o minutu pozdě, platil padesát korun. Vždycky jsme tam byli za deset minut pět. Dnes by mě měly děti za blázna, kdybych po nich něco takového chtěl. A jsem přesvědčen, že třeba Moldavci, kteří nemají ve své zemi zdaleka takové možnosti jako my, udělají cokoli proto, aby se dostali za hranice. Nemyslím, že je to jen trenéry. Dokud naše děcka nebudou chtít a nepůjdou do toho celým svým životem, nebudou jako oni. Jeden z našich významných trenérů říká: „*Na tanec musíte myslet 24 hodin denně, abyste byli na bedně*“ – a já s ním souhlasím.

O shánění peněz

Jsem rád, že ministerstvo školství podporuje taneční sport. Za mě to tak nebylo. Když jsem tehdy někomu řekl, že chci dotaci na tance, koukali na mě divně. Trvalo, než jsme lidi na úřadech přesvědčili, že nejde jen o to, vzít ženskou do náruče a vznášet se na parketu. Přesto se mi podařilo získat velké sponzory, například firmu Gumotex, vzpomínám, jak jsem si o ní nastudoval úplně všechno, než jsem šel za ředitelem. Taky se řídím heslem: Nikdy neodmítejte pozvání kávu, záleží na vás, zda bude trvat deset minut, půl hodiny nebo víc. A skutečně, většinou se mě na konci zeptají: Kolik chceš peněz? Je dobře, že se tanec dostal do širšího povědomí. Dopomohli tomu i lidé, kteří tanec dělali a byli natolik šikovní, že s ním pak seznamovali vlivné osobnosti a zvali je na soutěž. Dnes už se mi mnozí sami ozývají a nabízejí pomoc. Obrovský kus práce udělal i svaz, díky němuž je tanec hodně vidět v televizi.

O proměně tancování

Tancování je dnes někde úplně jinde. I když jsme taky museli hodně vydržet, tak co do figur, pohybu a variací je mnohem náročnější. Je to takové totální tancování. Změnil se i styl vystupování párů. Moje dcera se tuhle hrabala ve fotkách a nemohla mě poznat. Měl jsem dlouhé vlasy a trvalou, ale to k tomu patřilo. Upřímně, byly doby, kdy jsem se bál pozvat své známé na taneční soutěž. Dnešní dress code zabránil mnohým excesům a je to jen dobře. Hlavně je zastavil u dětí, vzpomínám, jak jsem jezdil do Ruska a malé holčičky tam měly nalepené řasy, přes které málem neviděly.

O systému hodnocení

Jsem odpůrcem absolutního hodnocení. Na námitku, že je to podmínka pro to, aby se taneční sport stal olympijským sportem, říkám, že se jím nikdy nestane. Juan Antonio Samaranch mi kdysi v Lausanne řekl: Vaše hodnocení je neobjektivní, protože párů na parketu je mnoho, nemáte žádný předepsaný počet figur jako třeba v krasobruslení, výkon nikdy nemůžete absolutně odhodnotit. Tvrdím, že současné hodnocení je stejně neobjektivní jako to původní. Když je pár na parketu sám, беру. Ale když je jich šest, spočítal jsem, že musíte udělat celkem 18 úkonů, aniž byste se podívala na parket. I kdyby vám každý úkon trval vteřinu, je to 18 sekund. Je zdokumentováno, že na MČR se jeden z porotců na parket ani nepodíval, protože měl problém to naťukat. Každý porotce navíc musí hodnotit dva komponenty tance, z nichž každý má několik subkomponentů. Třeba technika jich má dvanáct a partnering pět. To je dohromady sedmnáct. Ale přiděluji jen jednu známku. Opravdu za této situace známkujeme to, co objektivně vidíme, nebo to děláme podle toho, jak tak nějak víme, že kdo tančí? Proto jsme na MČR tento systém v semifinále bojkotovali. Prosadili jsme, aby byl až od finále, kdy tančí každý pár alespoň dva tance sám. Na druhou stranu uznávám argument prezidenta svazu, že musíme najít vhodnou alternativu, aby to nebylo od zdi ke zdi. V tom s ním souhlasím. Řekl mi: „*Přijď s nějakým nápadem.*“ A já uznávám, že ho nemám.

O respektu Česka v tanečním světě

Máme dobré jméno. Svědčí o tom fakt, že Petr Odstrčil dostal v prezidiu WDSF na starosti právě systém hodnocení. Na vzestupu jsou i světové výsledky našich párů a děláme dobrou diplomacii. Málokterá jiná země pořádá tolik evropských a světových šampionátů, jakož i soutěží z okruhu WDSF, nadto na vynikající úrovni. Slýchám zahraniční porotce říkat: „*Byli jsme tam a tam a bylo to super.*“ A často je řeč právě o České republice.

Zaznamenala Martina Riebauerová